

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Po. Înc. Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumerează și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază. Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la „Prăvălia industriștilor români din Sibiu” (Strada Căminului Nr. 27).

A fură — furare.

Nicăirea verbul „a fură — furare” nu se conjugă mai mult și mai cu pasiune decât în „fericita” noastră patrie. Aici „au furat, fură și vor fură” deputați, „au furat, fură și vor fură” funcționari, — toți acei cărora le este încredințată o cât de mică părticică a forței publice „au furat, fură și vor fură”. „Se fură” în oficii „se fură” în casine, „se fură” în bănci și case particulare, — ori unde „se poate fură”, — „se fură”!

„A fură” în Ungaria e astăzi „de stil”. Nici cei-ce „fură” nu se mai genează de nimic, — *ou il y a de la gêne il n'y a pas de plaisir!* — nici publicul nu mai e surprins, când află că în cutare loc „s'a furat” din nou.

Ați observat, când se introduce o modă nouă, cât de ciudată și de abracadabrantă pare la început și cum, după cât-va timp, aceeași modă pare tuturor că a fost de când lumea și va trebui să fie cât lumea?... Ochiul și gustul se obișnuiește cu densa, — cu toate se deprind nestatorniciei nostri nervi.

Tot așa cele dintâi „furturi” a surprins lumea și a alarmat-o; „furturile” din urmă însă o lasă rece și indiferentă. Toți, — și cei-ce „fură” și cei „furați”, — s'au deprins deja cu ideea că în Ungaria „a fură” e, dacă nu o virtute, cel puțin un obicei, o modă, care a dobândit drepturi de cetățenie.

Un fel de scepticism oriental a cuprins spiritele tuturor și a pus stăpânire peste ele. Astăzi nu mai găsim nici chiar puterea de a ne indigna la știrea că „ear' s'a furat” în cutare ori cutare loc. „A fură” în Ungaria e par'că ceva admis; „a fură” e par'că o adevărată instituție națională.

Când se descoper „furturi” noi, ori când se fac aprecieri și se filosofează asupra „furturilor vechi”, tonul zeflemist se impune cu necesitate: Un nou „furt” e un nou obiect de veselie și de hilaritate; el procură publicului, obișnuit până la blazare cu aceste isprăvi, o simplă ocazie fie a-și mulțumi setea de scandal și de senzație. Ear' dacă iai tonul serios, dacă dai alarma și te indignezi, — *oleum perdidisti!* risici să fii compătimit de ceilalți și considerat ca om... „necivilizat”!

Și adevărat, drept vorbind, la ce ne-am mira noi că în „civilisată” Ungarie „se fură” peste tot locul?

Noi, naționalitățile nemaghiare, avem puternice motive să considerăm „furtușagul” ca o stare de lucruri normală în „liberala” noastră patrie și să ne deprindem cu el, cum ne-am deprins cu atâtea alte calamități. Pe noi „furturile” de zeci și sute de mii ce se fălesc în registre pe la oficii și bănci și în cărți de joc pe la casine și tripouri, se cuvine să nu ne impresioneze de loc, — pentru-că noi sântem deprinși cu „furturi” și „încercări de furturi” în stil mare.

Nouă „ni-s'au furat” toate avantajele ce ni-le dă legea de naționalități și astăzi în vigoare;

— „ni-s'au furat” fonduri culturale;

— „ni-s'au furat” școli;

— „ni-s'a furat” dreptul de a exista ca partid național, în disprețul tuturor legilor scrise;

— „ni-s'a furat” dreptul de a purta tricolorul nostru național;

— și „ni-s'a furat” libertatea, ori de câte-ori am protestat cu energie în contra acestor „furturi”.....

Tot ce „ni-s'a putut fură” — „ni-s'a furat”!

Și „încercările de furturi” sânt earăși nenumărate:

— se încearcă „a ni-se fură” limba;

— se încearcă „a ni-se fură” legea;

— se încearcă „a ni-se fură” dă-tinele;

— se încearcă „a ni-se fură” copiii,

după-cum Slovacilor „li-s'au furat” chiar,

— a ni-i crește în alte principii, în alte obiceiuri și a-i întoarce poate odată în

contra noastră, precum mai de mult Turcii creștea în legea și deprinderile lor

copiii răpiți dela creștini, și-i transformau în teribili ieniceri, aruncându-i ca pe

niște bestii sălbatice asupra propriilor lor părinți.

Tot ce „ni-s'a putut fură”, încă odată,

„ni-s'a furat”! Tot ce ne-a mai rămas încă,

tot ce în complexul său constituie naționalitatea noastră, „se încearcă să ni-se fure”.

Cum deci să ne mai surprindă și cum să ne mai impresioneze „furturile” mici, de zeci și sute de mii, din oficii,

din bănci și din casine, față cu acest sistem de „furtușag în stil mare”!...

Dar' dacă isprăvile compatrioților nostri nu ne mai surprind și nu ne mai impresionează; dacă găsim chiar natural

ca publicul maghiar să nu mai aibă astăzi nici puterea de a se indigna și de a se revolta în contra „zilnicilor hoții” ce-i vin la cunoștință; — noi, pe altă parte nu avem nici de ce fi triști, nici de ce fi îngrijați de relele moravuri, în practică și în onoare ale adversarii nostri.

Nu odată, ci de nenumărate-ori, am spus-o, că sistemul „s'a adoptat pentru cărmuirea intereselor noastre publice e vicios în concepția, în originea, în înghimbarea lui și va duce la bancrută, la faliment moral și material; nu odată, ci de nenumărate-ori am spus-o, că pentru a se înlătura desastrul, toate păturile bune și sănătoase ale tuturor naționalităților ce alcătuiesc statul trebuiesc chemate la viața publică, pentru-ca astfel toți oamenii de valoare și de cinste să poată pune în serviciul patriei luminile și devotamentul lor.

Vorbele noastre însă s'au pierdut în deșert; nimenea nu le-a dat atențiune, nimenea n'a ținut seamă de ele.

Maghiarii au pus stăpânire exclusiv asupra puterii de stat, cu înlăturarea celorlalte naționalități. Ear' dintre Maghiari cei mai șoviniști, cei mai intoleranți, cei mai vicleni și mai lacomi au ajuns pe planul cel mai înalt.

Astfel, nu-i de mirare că „s'a furat”, „se fură” și „se va fură” în mare și în mic, drepturi și bani. Ba era chiar f a t a l, ca așa să se întâmple.

Vicioasă a fost dela început și vicioasă a rămas până astăzi alcătuirea însăși a statului: — fatal corupția a tronat, tronează și va trona asupra întregii sale vieți publice și private, fatal trebuia să se conjuge în toate timpurile și în toate modurile: „a fură — furare”!

Românul însă are o vorbă cuminte: „Cine fură nu cumpără, dar' nici cinste nu păfește”.

Avantajele pentru stat și pentru onoarea națiunii maghiare nu le vedem din sistemul adoptat pentru conducerea intereselor patriei și care sistem se răfrânge asupra întregii vieți sociale. Rușinea însă o vedem: cinste, Maghiarii nu pot se păfescă cu aceste apucături păcătoase și decăzute.

Noue alegeri dietale. Știrea despre dizolvarea camerei și exiererea alegerilor nouă se confirmă de mai multe foi. „Budapester Tagblatt” scrie următoarele: „Pregătirile pentru alegerile de toamnă s'au început deja. În decursul sărbătorilor de Paști s'au ținut

în mai multe comitate conferințe confidentiale de către partidele opoziționale, în cari s'au luat hotărâri cu privire la candidații singuraticelor cercuri. La presidentul partidului (apponyist) au sosit deja mai multe comunicate, din cari rezultă, că pregătirile sânt intensive în țeara întreagă și că alegătorii se nădădădă a-și candida oameni de ai lor. Proprietarii manifestă earăși o vieată politică deșteaptă.”

Știri de natura aceasta mai au și alte foi.

„România-Jună”.

Sibiu, 10 April n. 1896.

Astăzi gândul nostru se îndreaptă spre Viena. Astăzi tinerimea noastră, care studiază la școalele superioare de acolo, s'arbează iubileul societății sale ilustre, iubileul „României-June”.

Cu sufletul sântem între voi, tineri însuflețiți ai neamului nostru, cu voi simțim și noi, cu voi iubim și noi.

În timpul acestei neguros, când întreg poporul românesc e cuprins de o fatală indispoziție, de un primejdios pesimism, de o amorțire neexplicabilă, voi și iubileul vostru, ori-cât de modest, e un punct luminos.

În voi, tinăra generație, caldă și însuflețită pentru ideale, în voi residă nădejdea noastră. Înălțați-vă, iubilați și în sacral vostru entuziasm luați hotărâre nestrămutată, de a nu abandona nici-când principiile mari și generoase, cari singure pot mântui un popor ca al nostru.

Păstrați și pentru viitor tradițiunile frumoase de 1/4 de veac ale „României-June” și căutați, ca prin lumina voastră proprie, prin pregătirea și înarmarea voastră, se pregătiți și poporul, ai cărui fii cu fală vă numiți, pentru nouă lupte, cu mai multe isbânde.

Dela izvoarele nesecate a le luminei și științei soarebeți lumină și știință, ear' din adâncul tinerescului vostru suflet ridicați entuziasm și însuflețire, ca se regenerați cât mai în grabă, acest puternic popor, care încă tot nu a ajuns la deplina conștiință a menirii sale!

Prin voi, tinerii „României-June”, prin voi, tinerii neamului nostru, care v'ați întrunit în giurul acestei simbolice societăți se vină cât mai curând reînținerirea puterilor noastre de luptă!

Salutare și frație!

*

Deși timpul iubileului „României-June” n'a fost nici nimerit ales, ni i favorabil, credem totuși, că s'arbearea va reuși bine.

Tinerimea dela toate universitățile va fi reprezentată, ear' publicul românesc din toate părțile privește cu simpatie spre „România-Jună” iubilantă.

*

Din Sibiu mai multe telegrame de felicitare au fost trimise la adresa societății între cari din partea redacțiunii: „Tribuna”, „Foia Poporului”, Dr. I. Rațiu, ș. a.

*

„Dreptatea” primește din Budapesta cu datul 8 Aprilie următoarele:

„Alături d. a. cu trenul accelerat au sosit la Budapesta deputațiunile societăților tinerimii universitare din București, sub conducerea domnului Drd. G. D. Spineanu, presidentul comitetului național din România. Fiind avisată tinerimea din loc despre sosirea bucureștenilor, a grăbit la gară, unde a primit cu mare însuflețire pe oaspeții călători.

La dorința tinerimii din loc, delegații junimii din România au petrecut o zi întreagă în cercul tinerimii budapestane. Seara a avut loc o convenire socială în onoarea oaspeților.

Ieri, la 2 ore după prânz, au plecat studenții din România la Gratz, de unde vor sosi Joi în Viena.

Deodată cu tinerii români din București a plecat la Viena și deputatul N. Flevea, ca să asiste la iubileu. De-seară pleacă deputațiunea tinerimii române din Budapesta și Cluj”.

*

Din Brașov, fostii membrii ai societății au trimis următoarea adresă:

„Aniversarea „României-June”, la al căreia s'au ne-am încălzit odinioară și noi, cultivând a neamului iubire, ne umple de mândrie și de speranță. Cu dragoste frățească salutăm noi membrii vechi pe colegii noștri de azi din societate, dorind, ca la iubileul de cinci-zeci de ani al „României-June” să ne fie dat, și celor bătrâni și celor tineri, a vedea încununare cu cel mai deplin succes nobilele aspirațiuni de cultură și de progres național ale acestei Reuniuni academice. Trăească „România-Jună”!

Dr. A. Mureșanu, T. Nica, Valerie Bologa, Dr. G. Barulescu, Virgil Onișu, Vasile Voinea, Lazar Nastasi, Ip. Ilasievici, Andr. Barseanu, I. C. Panțu, Dionisie Făgărășanu, Paul Budiu, George Chelariu, Ioan Socaciu, Pompiliu Dan, Ioan Clinciu.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

O seară fericită.

(Iubileului Dr. Iuliu M.)

Unde? cum? ce fel? vă veți întreba de sigur, cu toții, curioși a afla rostul acestor cuvinte.

Și tot d-voastră vă veți răspunde unison: „Nu mai încapă în două, că „la... brațele iubitei, într-o frumoasă seară senină, cu un cer profund albastru, presărat cu miliarde de stele strălucitoare și luminat de feerica splendoare a lunii”, sau „în vre-o călătorie bogată în neuitate momente de bucurie și plăcere, tot în societatea „Ei”, etc. etc.

Și totuși nimic din toate acestea, absolut nimic!

— Adicăte! cum așa?!

...Mă rog, vă voi spune imediat, îndată, la moment... aveți numai puținică răbdare” și nu mai întreprupeți pe... povestitor!

Ne aflăm adunați într'un număr neobișnuit de mare, sau cum ar zice vecinul veselul coleg „Piștol”, „sistem mulțime”, la societate, căci — de! — era sfârșitul lunii și... pungiile noastre secate de vremuri ne îndemnau irezistibil spre — concentrare!...

Mulți fiind firește, că și subiectele conversațiunii noastre erau diferite, „recte multifari”, în legea latinăștilor. Povestiam câte de toate din aventurioasa viață de student, vesele și triste, trecute și viitoare, generale și speciale (sau cum se mai zice pe aici: „spețiale”)...

Dar' toate purtau marcantul timbru al actualității, înălțându-se între olălați

printr'un puternic — nex causal (pardon de expresie!).

— „Fraților”, răsună deodată vocea de bălaur a „comilitonului” „Piștol”, directorul corului și patentatul fabricant de discursuri latinești — fin de siècle, „haidem cu toții la festivitatea promovării de doctor a iubitelui Iuliu! „Nunc est momentum!”

Zdrobitoare strigăte de „se trăească” „Bravo!” etc. răspăriră aceste „bine chibzuite” cuvinte. Pornirăm cu mic cu mare spre universitate, în frunte cu veselnicul „Piștol”...

Și nici nu s'ar fi putut altfel! „Habar să n'ai!”

Iuliu, deși încă „foarte tinerel, tras ca prin inel”, căci de abia acum începeau a-i mijl sfios niște drăguțe de mustecioare, devenise, mulțumită deosebitului său tact, amabilității sale afară din cale prietenoase, mai ales față de „balici”, cunoștințelor sale vaste și arzătorului său entuziasm național, care de atâtea-ori ne electrisase, captivându-ne cu desăvârșire, cel mai iubit între noi și unul dintre cei mai fruntași conducători al tuturor acțiunilor de seamă ale tinerimii de aici, în mijlocul căruia neclintit lucrase, stăruitor și neobosit ani de-alungul!...

Era deci sfânta datorință a fiecăruia dintre noi, să asistăm solidari la solemnul act al încununării studiilor sale universitare, la promovarea sa de „Doctor juris”. Frumoașa sală, în care se oficia festivitatea, era ticsită de lume...

Viitorul Doctor, dichisit în haine de gală, aștepta în liniște și demnitate actul promovării; noi, mulțimea, ardeam de nerăbdare...

În sfârșit se făcu tăcere profundă... Glasul măsurat al rectorului și apoi rînd pe rînd al celor trei decani, rosti solemn recunoașterea de Doctor juris a destoinicului Iuliu. Urmări feliicitările oficiale și apoi un unanim și electrizant strigăt de „se trăească” la adresa promovatului, strigăt, care provoca o oare-care nu prea plăcută tresărire, a celui mai șovinist dintre decani.

Cu aceste îndatinate solemnități actul promovării se sfârși, ear' noi, pătrunși de emoțiunea și bucuria momentului grăbirăm cu toții a felicita călduros pe tinărul Doctor și viitorul luptător în șirurile partidului național... Aclamările, cari făceau să răsună coridoarele universității, păreau a nu mai încete... Pe seară furăm invitați la banchetul de adio, așteptat cu viuă plăcere de toți....

În sfârșit sosi și ora de banchet... Spațioasă sală a restaurantului nostru național, devenită deja „tradițională” mai nu mai încăpea mulțimea amicilor, veniți a-și lua rămas bun dela el... podoaba noastră!...

Aproape întreaga tinerime era de față...

Se începă deci — more patrio — interesantul șir al discursurilor festive în onoarea valorosului iubilant, care adăncit în gânduri și emoționat de iubirea neafășărită a colegilor, privia dus înainte... Câte tablouri și scene idilice, pitorești, poetice nu i-or fi trecut atunci prin minte... Câte neșterse aduceri aminte din copilărie, din viața de student gimnazial și universitar nu-l vor fi covârșit atunci....

Rînd pe rînd luară cuvântul oratorii festivi. Rezolutul Duță, finul „diplomat” Radu, revoluționarul Iancu, nostimul Silviu etc. etc.,

accentuasă cu toții, care de care mai frumos, mai profund, mai intim, mai iubitor, mai înduioșitor, solemnitatea momentului, numeroasele merite indiscutabile și multilaterale ale sărbătoritului, care e cea mai plastică dovadă, că un tiner universitar român, conștient zelos și inspirat etera de iubirea neamului impilat și de dorul libertății și independenței sale naționale, poate fi în același timp și excelent student în studii și destoinic luptător pe terenul social și național al tinerimii, își poate în același timp împlini cu laudă și dătorință în studii și datorință, cea mai sublimă, datorință față de neamul său...

Din acest punct principal privită solemnitatea formează un moment epocal în viața tinerimii fiind o nimicitoare contra-dovădă ruginitei păreri a multor oportuniști dintre noi, cari cu e emfasă deamă de alte scopuri mult mai nobile nu încetează a accentua sus și tare, la ori-ce ocaziune binevenită, că „tinerimea are să”-și vază numai de cartel!”

Mișcat până la lacrimi de frumoasele vorbiri, primite din partea celor de față cu furtunoase ovațiuni și aclamațiuni la adresa sărbătoritului, acesta rosti cu cunoscuta-i vervă un memorabil discurs-program, promițând solemn a fi totdeauna credincios, atât în vremuri de seninătate, ear' mai ales în timpuri de grea restriște, idealului strălucitor al poporului român, pentru care nefecetă lupta-vă rezoluță luptă, principiilor nestrămutate ale tinerimii, basate pe programul național, accentuând, că nici-când nu va uita a-și aduce aminte, ca de cele mai plăcute momente ale vieții sale, de zilele petrecute între noi, că întrând în viață, numai ca tinăr și adevărat

Român va stărui în lupta națională pe toate terenele, și că amic intim și-a-ne deapaurare.

Entuziasme aclamațiuni, aprobări strîlci acest ales discurs între cei prezenți, cari numai încetău a aclama pe iubitul conducător, aflător în preajma de a ne părăsi.

Mai potolindu-se încetău însuflețirea, se ridică impunătorul frunțas al tinerimii, neobositul coleg Florin, care în cuvinte captivator de elocvente expuse stăruința desfășurată de sărbătoritul și pe terenul activității societății noastre literare, al cărei destoinic vicepreședinte a fost.

Ear' apoi spre generală ilaritate se scoală și surzătorul „Piștol”, care în numele vecinic răsunătorului cor, feliicită pe noul Doctor, asigurându-l de nestrămutată alipire.

Și mai profund emoționat, simpaticul Iuliu mulțumi pentru acestea nouă dovezi de dragoste, asigurând pe energicul frate Florin, că totdeauna va fi unul dintre cei mai desinteresăți spriginitori ai societății de lectură, care e cel mai prielnic focal de cultură și literatură românească în Budapesta, fiind ocrătoare mamă tuturor universităților române de bună credință, ear' pe fratele Piștol, că deși din fire nu prea e mare cântăreț (cuvintele acestea sfîrșiră o viuă bucurie în șirurile rivalului cor reacționar” de sub presidența de onoare a celebrului Mitru) totuși ca sincer adânc iubitor al muzicii arta nobilitării sentimentelor, și îndeosebi ca nemărginit admirator al cântecelor românești, va păstra totuși cea mai mare iubire față de cor (cel progresist, bine înțeles! dorindu-i tot mai crescândă isbândă în mersul său!

(Va urma).

ALBUM MILLENAR.

Prigoniri cu ridicata.

— Amenințarea reuniunilor învățărești. —

În numărul 68 al ziarului nostru am arătat procedura nedreaptă, ce guvernul observă față cu reuniunea învățătorilor români gr-cat. din comit. Alba-Inferioară.

Casul acesta nu e unic. Din contră, el e numai un ochiu în lungul lanț de prigoniri, prin care guvernul vrea să ne nimicească mai toate reuniunile învățărești.

Ministrul de instrucțiune a dat o ordinațiune către autoritățile superioare bisericești, în care ordonă ca cel mult până la sfârșitul lui Mai a. c. să i-se trimită statutele tuturor reuniunilor învățărești spre aprobare, căci după trecerea acestui termen va sista activitatea reuniunilor învățărești, cari n-au statute aprobate de guvern.

„Aprobarea” aceasta mai pe românește înseamnă cassarea tuturor reuniunilor.

Dar' cum rămâne cu autonomia garantată prin lege bisericilor noastre?

Eată o nouă ispravă millenară, și noi se stăm nemîșcați?

Trăescă dividendă!

— Corupțiunea parlamentarismului maghiar. —

Sub titlul „*Éljen a dividendának*”, „Magyarország” dela 9 Aprilie publică următorul prim-articol:

Budaposta, 8 Aprilie.

Societatea pe acții cu reședința în palatul „Lloyd” (reședința clubului liberal. R. „Trib.”) și-a făcut tocmai acum bilanțul de pe decursul sezon al afacerilor.

A stabilit dividendă pentru acționari și putem zice, că un foarte splendid câștig cetățenesc s'a venit pentru membrii societății. Membrii direcțiunii și ai comisiei supraveghetoare s'au împărțit, firește și de un câștig deosebit.

Se poate zice, că afacerile au mers într'adevăr frumos și că pe viitor încă e deplin asigurat câștigul.

Din această cauză acționarii societății sînt foarte încântați, pe piață abia se află vre-unul dintre ei și când dreptul de posesor al vre-unei societăți devine vacant, imediat sute și sute de concurenți recurg la el. Ore ce se zici? Eată ce face conducerea binechibzută a întreprinderii!

Nici un plan cutezat, nici o întreprindere riscată, numai speculație binechibzută și sigură. Eată e deci devisa societății pe acții rezidente în „Lloyd”.

Solvirea dividendelor se va face în înțelesul deciziunii direcțiunii, de sigur în decursul verii. (Nouăle alegeri! R. „Trib.”) Pe fiecare acție se vin câte 15—20 mii de fl. Dividendele se împart prin spani și se primesc în schimbul unui mandat.

Possesorul de *ceque* care are un mandat poate lua anual 3,200 fl. bani gata la cassa parlamentului și primește un mandat special pentru alegerea de fișpan, consilier ministerial, jude la Curie, director de bancă și la alte posturi de asemenea natură după-cum ti place fiecăruia.

Afară de aceea primește mandat pentru sine și ai sei: pentru alegerea de consilier intim, nobil, sau pentru vre-o altă distincțiune post sau influență oficioasă.

Într'adevăr un atât de mare profit în întreprinderi nici o societate n'a fost în stare a arăta. Astfel de dividende nici o societate n'a putut da acționarilor sei.

Față cu acestea contribuirea singuraticilor acționari de fapt nu-i mare. Fiecare își depune simplu acția la cassa societății și conform dorinței direcțiunii se duce la adunările publice și votează așa, cum poartă direcțiunea. Ei, aceasta e puțină osteneală. N'ai să exprimi decât numai patru sunete: „*I-g-e-n*” (Da). Atăta-i totul. Și copilul le poate învăța. Și pentru întreg cursul vieții sale își poate crea viitor fericit sieși și familiei sale.

Grație gândirii circumspecte și serviciilor folositoare ale presei plătite de direcțiune: aceasta o știe azi mai fiecare. Nu-i în țeară familie bine crescută, care n'ar voi se între în legătură de întreprinderi cu această societate pe acții.

Ruinatul posesor de pământ, funcționarul „ștrebăr”, comerciantul, care suferă de

mania titlurilor, industriașul jalus de mușterii, fiecare s'a convins, că numai astfel își poate face șie și familiei sale servicii folositoare, dacă la rîndul seu și el face servicii membrilor societății pe acții și dacă, aducându-și mandatul, „aduce” cu sine și el cel puțin un vot.

Astfel bine crescuta societate dispune de numeroși agenți și renumele îi e stabilit în întreaga țeară.

Nu mai cât acționarii se neliniștesc în vremea din urmă de aceea, că: plătierea dividendelor vine foarte încet la rînd. Direcțiunea a cugetat, că societatea va pute plăti deja în primăvară și încă tot nu se pot lichida dividendele.

Oamenii obraznici, ușuratici și fiecare trag dungă peste minunata socoteală a chibzuitorii direcțiunii.

Necontentit strigă, lămuresc, declamează despre niscăi lucruri patriotice și nu lasă, ca direcțiunea să-și termine „folositoarea” acțiune.

Acționarii se întreabă mirai, că ce poate fi patriotismul acela, ce plătește el și ce folos aduce? Poți doar' trăi din vorbe și vorbiri? Și de ar fi înca vorba despre lucruri înțelepte. Dacă ar vorbi spre pildă, ca să se întemeieze 50 de noue oficii, ca toți fișpanii să tragă leafă de secretar de stat și ca fiecare ministru să fie provăzută cu tacâmuri de porțelan și argint, pentru o sută de persoane.

Sau dacă ar pertracta cu săptămânile, despre concesiuni de căi ferate. Din aceste ar pute ave în sfârșit folos cineva, deci și țeara, deoar-ce în fine țeara e suma a tuturor „cineva”. Dar' despre ce-i vorba: Ca să se dea hounvezimii artilerie, ca să nu se risipească sute de mii spre susținerea Pulszky Károly ilor, ca să se desvoalte chestia agriculturii maghiare, listele alegătorilor să nu se falsifice și ministrul Perczel Dezső să nu fie membrul intern al firmei Haas et Deutsch.

Tot despre astfel de nevrednicii vorbesc săptămâni de-arîndul.

Dar' se va sfîrși și aceasta. Se va sfîrși multa vorbărie, care e atât de „plătitoare” pentru membrii societății pe acții și atât de „nevrednicii” înaintea acționarilor flămânzi după dividendă. Cîteva săptămâni și vor trece peste marele potop de vorbe.

Atunci apoi se va pute apuca de muncă ceata muncitorilor. Asemenea slrguincioaselor albine își vor aduna în cîrînd pe seama lor mierea.

Care în direcțiunea vre-unei bănci, care la licitarea vre-unei căi ferate vicinale, care într'altă parte. Casa de palavre fără muncă, sala legislativei, o închid. Măcar de ar închide-o definitiv. La ce se conturbe ea distracțiunea folositoare a cetei de lucrători.

Adevărat, că votă nu trebuie decât rar, și astfel nu trebuie să te uiți în „casă”, nici când e deschisă. De pildă și astăzi, când a fost vorba de interesele economice ale țerii, numai zece inși s'au prezentat din ceata muncitorilor. Și atăta-i mult. Dacă parlamentul ar fi închis și acești zece ar fi putut merge într'alte părți. De sigur și-ar întrebuința timpul mai bine, decât se caște acolo, așteptînd timpul votării.

De aceea: Jos cu libertatea cuvîntului, Jos cu parlamentul, Trăescă dividendă!

Tohuwabohu.

— Adans la corupțiunea parlamentarismului maghiar —

Sub titlul de mai sus scrie deputatul Zelenyák János, unicul reprezentant al partidului popular în parlament, un prim-articol în „Alkotmány” (nrul 68 dela 8 Aprilie) „*Tohuwabohu*” este cuvînt hebraic, și înseamnă chaos. Cu acest cuvînt califică scriptura chaosul, ce exista înainte de creațiunea lumii, chaos din care Dumnezeu a scos la ființă toate cele văzute. Cu acest cuvînt califică și deputatul Zelenyák stările actuale din Ungaria. Și cum Ungaria e jidovită la perfecție nu se putea un cuvînt mai nimerit decât acesta.

Din articolul domnului deputat Zelenyák noi vom extrage numai câteva pasage, cele referitoare la stările parlamentare în preajma milleniului. Eată-le:

„La noi, politica de partid și de putere, sau mai bine zis luptele pentru putere a cli-cărilor de interes grupate în giurul câte unui ministru de numit — au orbit întru așa mare măsură pe politicianii de partid și pe marea parte a publicului, care din oficiu se ocupă cu politica, încât adevăratul motiv al acțiunilor nu-l mai formează binele comun și

interesul marelui public, cît mai mult interesul personal, osul de ros, (care din grația guvernului ușor se poate căpăta pe la liniile ferate vicinale în schimbul unor servicii de cortes).

„În consecuență, singuratici politicieni își întrebuințează toate puterile mai mult spre manopere de partid și spre licitarea unui altuia în servilismul josnic.

„Tochmai de aceea sînt atât de contradictorii și de fără scop instituțiunile noastre, căci doară ele nici nu se desvoaltă din voința poporului, ci, de multe ori în contra poporului, din tactică de partid. (Legile bisericești). Dela politica aceasta coruptă, firește, că succese mari nu putem aștepta nici pe venitor — ea rămîne chaotică.

„Doar' nici nu se poate aștepta, ca un partid degenerat la un scop propriu, isolat de societate, în conflict cu sine însuși, adică chaotic, — să reprezente interesele adevărate ale societății, se desvoalte instituțiunile noastre sociale, când și mijloacele le alege rău și când rezimat pe majoritatea sa sigură, produsă pe calea administrațiunii vrea se perpetueze pe cale legislativă instituțiuni, cărora numai convingerea justă și adăncită a societății, numai conlucrarea aceleia și necesitatea acestora li-ar pute da drept de existență și vieată”.

Furor progressivus.

Furia ziarelor maghiare pentru ți-nuta noastră față de milleniu merge *crescendo*. În ultimele zile „Erd. Hiradó” scrie (numărul dela 8 Aprilie) despre această temă un furios articol.

Eată câteva pasage:

„Mișcarea aceasta a Valachilor a fost timbrată de o foaie de frunte, ca nevoiașe și mișelească, și într'adevăr, nu se poate privi fără durere cutezanța aceea, ura aceea onrbă, cu care poporul acesta se răscăală împotriva patriei sale, calcă în picioare legile ei și blasfemează sfînta sîrbătoare a luptelor și nisuiñtelor ei de o mie de ani, care este o sîrbătoare deopotrivă tuturor naționalităților ce trăiesc în țeara aceasta” (? R.).

„Oare acela e semn distinctiv al renumitei semînții române, ca să nă-pădim împotriva patriei, ca să-i calcăm legile, ca într'un mod mișeleșc să devenim strători de sîrbătoare și ca să înjurăm public ce se îngrămădește spre a se ruga în biserică?”

„Cu greață se întoarce acest simțămînt mai bun dela mișcarea aceasta și cu jelanie vedem, că între Valachi se mai află de aceia, cari pășesc în urma ațîțătorilor lor fără Dumnezeu”.

Ce legi calcăm noi? Cum și unde tradăm noi patria? O singură lege este dătătoare de ton în această chestie: dragostea de-a sila nu se poate! Aceasta ar trebui să o știe și „Erd. Hiradó”!

Szabó — sluga guvernului maghiar.

— Un episcop millenar sau profanarea bisericii românești. —

Nenorocitul episcop Szabó dela Gherla, a dat următorul circular millenar:

Reverendisimilor în Christor Frați Vicari Foranei, Arhidiaconi și Multi-Onoraților Frați Protopopi și Preoți!

Planul festivităților referitoare la sus-tarea millenară a statului ungar, comunicat de Excelența sa ministrul-președinte și luat preagrațios spre știință și de Maies-tatea Sa preagrațiosul nostru Domn și Rege apostolic, înaltul cor episcopesc al Ungariei în conferență ținută la 27 Februarie anul curent din partea sa încă în genere luându-l spre cunoștință; în urmarea acestui plan cu privire la școalele catolice în deosebi a hotărît, că acele școale festivitățile sale millenare să le țină în 17 Maiu a. c. — Drept-aceea am eflat de bine a dispune, că în 17 Maiu a. c. st. n. în biserici se se țină serviciu divin de mulțumită, cîntându-se la capătul s. liturgii doxologia și ecteniile îndatinat dela lithie. La acest serviciu sacru va lua parte tinerimea școlară în corpore sub conducerea învățătorului, mergînd dela școală. După a. litargie reintorțindu-se tinerimea școlară earăși în corpore sub conducerea învățătorului la școală, care-din această ocaziune va fi a se decora în mod corăspunzător, să se țină sîrbărea școlastică, în privința căreia vor servi de îndreptar următoarele:

Premiîndu-se rugăciune pentru ajutorul lui Dumnezeu, directorul școlar va țină o vorbire acomodată despre însemnătatea sîrbării millenare, apoi

Va urma o cîntare din partea tinerimii școlastice.

După aceasta învățătorul va țină o disertațiune referitoare la constituirea, desvol-tarea și întărirea statului ungar.

Urmează altă cîntare a tinerimii.

Apoi o declamațiune.

După aceea unul dintre școlari va face o schiță geografică a confiniilor și teritorului Ungariei.

Urmează apoi o declamațiune rostită prin cutare școlar.

După acea doi dintre școlari pe rînd vor propune pe scurt episoade mai însemnate din istoria Ungariei precum d. e. despre s. Stefan, s. Ladislav, Ludovic-cel-mare, Mathia, Ioan Huniadi.

După aceasta va urma earăși o declamațiune și apoi o cîntare.

În urmă directorul sau eventual învățătorul va rosti cuvinte însoțitoare către tinerime și apoi se va termina sîrbărea cu darea de mulțumită lui Dumnezeu prin o rugăciune sau cîntare bisericească. *Se observează, că cîntările și declamațiunile au să fie de cuprins patriotic.*

La această sîrbare să se invite autori-tățile școlare și oficiile locale, onorații și părinții pruncilor.

În aceeași zi, sub conducerea învățătorului, vor face o excursiune la cîmp petrecînd după împregiurări cu cîntări, jocuri acomodate tinerimii școlare și exerciții gimnastice.

În cas de timp nefavoritor, excursiunea se va pute țină în altă zi acomodată.

Din ședința consistorială ținută în Gherla la 24 Martie 1897.

Ioan Szabó m. p.,
episcopul Gherlei.

Rușine celui-ce astfel se deosește, rușine celui-ce astfel deosește biserica și școala românească, rușine celor-ce ar asculta de astfel de circulare millenare, infernale, păcătoase.

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 3 l. c.

După o pauză de 10 zile, în care deputații s'au putut pe deplin recrea, aproape istovii fiind de munca precedentă, de cunoscuta muncă cu scandalurile discutate. Numai presedintele casei, „marele” Szilágyi, se vede că n'a avut timp necesar de lung pentru recreare, căci încă nu s'a reîntors din excursia de plăcere prin Franția și Italia și în locul lui a condus ședința vicepresedintele Berzeviczy. În ședința de astăzi s'a reluat firul discuțiunilor asupra bugetului de agricultură.

Înainte de a trece la ordinea zilei presidentul anunță, că Dr. Babó Emil, deputatul cercului al 2-lea din Seghedin, și-a depus mandatul. (Această anunțare presidială a surprins în-deosebi pe kossuthiști, căci se știa că Babó a trimis din Viena lui Kossuth Ferencz o scrisoare, în care și-a revocat abdicarea!) În urma acesteia presedintele este conezut a lua dispozițiile de lipsă pentru a se face nouă alegere în cercul vacant.

Primul orator la bugetul de agricultură e deputatul Uray, care supune expozitul ministrului de resort unei severe critice, arătînd totodată, că toate guvernele de până acum au negles cu desvîrșire afacerile agromonice ale țerii, ear' actualul guvern este un vrednic urmaș al celor precedente. Se mai o-upă apoi cu alte anomalii, ce le-a observat el pe acest teren.

După vre-o câteva reflexiuni ale lui Darányi, se ridică Kossuth și își exprimă gretele, pentru-că parlamentul maghiar atribue așa puțină atențiune și interes bugetului de agricultură. Deși are încredere în persoana ministrului actual nu poate ave în activitatea aceuia, deoar-ce nu lucră în conștiința perfectă a resortului seu. Primul păcat al ministrului este, că în chestiunea reînnoirii pactului economic cu Austria nu apără destul interesele maghiare. În sfîrșit se ocupă detaliat cu chestiunea teritorului vamal independent și declară că numai dela acela așteaptă salvarea Ungariei de un ruin în cele economice. (Cu chestia aceasta s'a ocupat Kossuth și în ședința socializilor!! Red.)

Szemere Huba se ocupă în o vorbire mai lungă cu chestia formării prețurilor la cereale și cu modul folosirii produselor economice. Depresiunea prețurilor pentru cereale o aduce în legătură cu valuta aurului. Vorbește despre chestia bimetalismului și face la încheiere o propunere, în sensul căreia guvernul e a se îndura, ca să spriginească tendințele internaționale pentru stabilirea unui permanent raport de preț între aur și argint.

Lupta în comitate.

Alegerile din Petroșeni.

Valca-Jiului, 19 Febr. 1896.

Onorată Redacțiune!

Nu a fost nici-cînd dafina, ca stăpînitorii zilei din părțile noastre, cu ocaziunea alegerilor, se pună seamă de dorințele preoților, învățătorilor, inteligenței și poporului român, din care cauză vîzînd atîta nepăsare îngămlată a inteligenței maghiare, în frunte cu protopopii nostri ne-am pus pe lucru și am și reușit, că la prima alegere s'au ales 3 Români, un Sîrb și un Maghiar; de sine se înțelege, acea reușită a fost spine în ochii Meltoságosilor, au și făcut recurs de nimicare subscris de dl Dombora László fost oarecînd învățător român, azi notar maghiarizat, și de un alt nu știu cine. Primind la mână dl Isidor Saturnu, preot al Merșorului avisul dela comitat, că alegerea s'a nimicit-o a alergat, la Hafej unde un advocat a și făcut un recurs adevărat românesc, care a fost trimis și Jienilor din sus ca să-l subscrisă și înainteze comisiei verificătoare din Deva, care n'a fost primit.

Convenind vre-o că,iva din preoți și învățători înainte de a doua alegere a hotărît; ca d-nii protopopi din Petroșeni, gr-cat. și gr-or., numai condiționat să primească pact cu Maghiarii și adică:

1. Numai așa și numai atunci, dacă Maghiarii vor cere și-i vor imbia la pace.
2. Numai dacă vor primi, ca cei 3 Români aleși să fie din nou realeși.
3. Numai așa, dacă pe dl Dombora, care ca Român de naștere, dară nu de simțăminte, îl vor lăsa afară și a doua-oară; primind d-nii protopopi aceste condițiuni, ne-am despărțit voioși și am și lucrat cu toții și am stat gata, siguri, că la a doua alegere, dacă Maghiarii nu vor ceda, avem să reușim 5 Români.

A doua alegere s'a făcut pe basa unui pact orb, atît din partea Românilor, cît și din partea Maghiarilor.

Din partea Românilor orb, pentru-că d-nii protopopi numai de punctul 1-m s'au statorit s'au ținut, eară de punct 2 și 3 s'au lăpădat fără voia noastră.

Din partea Maghiarilor orb, pentru-că D-zeu i-a bătut, că și-au ales din partea lor un renegat român și un renegat slovac, ear' ședule tipărite lăsându-le în cancelaria dlui Dombora s'au falsificat toate, adică cei doi Români s'au șters și înlocuit cu alții, aceste falsificări le-a observat dl preot din Petrila, Preda, apoi dl preot din Livezeni Socol, și în urmă cu mare năez a succed dl preot Saturnu a scoat la iveală vre-o 100 ședule falsificate dela primarul din Petroșeni, care au fost arătate și protestate de dl Saturnu dlui protopretor Buda.

Pactul orb ar fi picat, dară pactatorii au avut noroc cu voturile băieșagurilor, și așa au fost aleși Basiliu Socol, preot gr-ort. din Livezeni; Isidor Saturnu, preot gr-cat. din Merșor, ca Români. Andreici János, directorul băilor, Sîrb, Matiașovschi József, notar, Slovac renegat, Basiliu Dombora, notar, Român renegat.

Nemulțumirea acestei alegeri a simțit-o toți Români, dar' s'a amărît rău bietul notar din Petrila, Bolog János; vîzînd, că nici ai lui nu-l pîrtinese, căci ai nostri nici vorbă.

Eată dar', adevăratul adevăr al alegerii a doua din Petroșeni, și totuși coresponden-tul dela „Revista Orăștiei” numără între Români, care au fost chemați la pact, și pe dl Dombora, care de cîndu-i nu s'a arătat a fi Român, numai atunci, când au făcut parade răposatului Kossuth Lajos, când dl Dombora László, a dus steagul negru în fruntea părăzii până la biserică.

Apoi mai zice corespondentul din „Revista Orăștiei” în rîndurile de încheiere, că: „Noi între împregiurările sociale și culturale între care trăim, sîntem mulțumiți cu acest sfîșit”, da, dacă domni protopopi iau parte la casina maghiară, de unde „Tribuna” s'a șters din lista foilor casinei, și dacă d-lor capătă salar erarial băieșeg, și mai cărbuni, și cuartir, și și mai petrec între ei, pot fi îndestulți, dar' nu, nu preoți, nu învățători și nu poporul, astfel de pacturi nu mai primim, nu ne mai trebuie, ierte-ne toți, dar' nu!!!

Va zice cineva, dacă domni protopopi au făcut pact, care din partea noastră n'a fost aprobat, de ce l'am primit și de ce n'am făcut ședule naționale, și să le doborîm pac-

tul, așa ar fi trebuit, dar n'au făcut, eată de ce:

1. Pentru că inteligența maghiară n'a rugat să-l primim și noi, ceea ce până aci n'au făcut nici-când Maghiarii, ear' noi le-am răspuns, da, îl primim cu toate că pactul nu ne mulțumește, fără nu voim ca se facem rușine mai marilor nostri.

2. Am vrut să arătăm inteligenței maghiare, că Românii nu sânt sâlbatici, cum ei îi numesc, ci sânt oameni iubitori de pace, și atunci când nu sânt toate pe placul lor.

3. O, cum am fi făcut noi ședule naționale, dar cineva din Români ori neromâni au telegrafat pe Jiul din sus, că s'a făcut pact, și așa poporul se nu mai vină la alegere, că nu-i lipsă, și așa numai preoți, învățători și inteligență tot nu ar fi eșit cu ședulele naționale, aceasta a fost cauza primirii fără voe a pactului orb.

Rugăm însă pe conducătorii nostri și pe mai marii nostri, că de aici înainte să fie întru toate mai băgători de seamă, și se nu se lase a fi trași pe ghiață din partea Maghiarilor, căci a pacta cu un Maghiar stăta înseamnă, cât a-ți tăia singur cloamba de sub picioare.

CRONICĂ

Sibiu, 10 Aprilie n. 1896.

Proces pentru aderentă. Joi în 16 l. c. va fi pertractarea finală a procesului celor 19, zi nouăsprezece acușiți din comuna Ciora, intentat pentru o aderentă adresată celor oșândiți în procesul Memorandului. Pertractarea se va ține în Alba-Iulia. Deci earăși un proces monstru!

Organizarea preoților militari. Împăratul-Rege — după cum anunță numărul de Paști al monitorului oficial militar — a dispus, ca preoții greco-catolici și greco-orientali de gradul al VIII-a se poarte titlul de „protopopii militari”, ear' preoții militari evanghelici de gradul al VIII-a titlul de „seniori militari”. Totodată, pe baza hotărârii a stabilit la preoțimea militară următorul contingent de pace: 1 vicar apostolic castrens, 1 director consistorial castrens, 2 secretari consistoriali castrensi, 15 preoți militari, 1 protopop greco-catolic, 1 protopop greco-oriental, 1 senior militar evanghelic, 32 curatori militari, 32 capelani romano-catolici, 11 greco-catolici, 8 greco-orientali, 8 spirituali și 7 preoți militari evanghelici, în total 227 persoane.

De protopop militar greco-oriental a fost denumit dl Sebastian Popoviciu, capelan în cercul preotesc militar din Viena.

Premiul virtuții. Așa numita „Académie de sciences morales et politiques” din Paris împarte în fiecare an câte un premiu, numit „premiul virtuții”. În estian premiul acesta, în sumă de 15.000 franci, s'a dat preotului Rambaud din Lyon, care întreagă viața și-a consacrat-o ajutorării săracilor și întreagă moșia părintească, în valoare de mai multe milioane florini, a fost împărțită o spre scopuri filantropice. Părintele Rambaud are vîrstă de 70 ani și trăiește în mare miserie. De aceea premiul virtuții îi aduce nu numai o dulce mângăiere sufletească, ci și un ajutor simțit.

Șarlatanism millenar. Ieri am amintit de procesul intentat călindarului percutat „Goldstein Szami”, al cărui autor ar fi Zigány Árpád. „Alkotmány” aduce însă știrea vîrednică de credință, că susnumitul individ de fapt nu-i decât autor fictiv și eată de ce: în procesul romanului „Turris Eburnea” avocatul părții acuzatoare și-a retras acusa numi cu condiția, că Zigány Árpád să iee asupra și responsabilitatea altei broșuri. Această broșură e călindarul „Goldstein Szami”! „Persoanele din chestie”, încheie „Alkotmány”, „sânt lucruri secundare, principala e, că adevărații vinovați, evident Ovrei, earăși ocolește asprimea codului penal”. Minunate gheșeftării millenare mai fac și d-nii neo-maghiari.

„La moară”. Acesta este titlul unei nobile din popor, de Toma Simtion, tipograf, apărută într-o broșură de 60 pagini octav mic în Târgu-Jiu. Novela este bine scrisă într-un stil tare popular. Dl Toma Simtion va fi cunoscut cetitorilor nostri, din unele nobile mai mici, publicate în anii trecuți în foiața foii noastre. Broșura aceasta costă numai 30 bani și se poate procura dela tipografia Miloșescu din Târgu-Jiu, România.

Pulszky nu e nebun. Scandalul Pulszky nu-l terminat încă. Cercetările în contra lui s'au împiedecat numai de boala lui simulată. Dintr'un început Pulszky a fost supus unei observațiuni scrupuloase din partea celor mai destoinici medici, a profesorilor universitari Moravesci și Ajtay. În zilele trecute a raportat Moravesci despre starea sanitară a lui Pulszky, declarându-l inconștient pentru deocamdată. Alături însă și-a înaintat și Ajtay observațiunile sale scrise pe 60 pagini cu concluzia hotărâtă: Pulszky nu-i nebun ci în toată firea. Pe baza acestei din urmă sentențe cercetările posibil că se vor reîncepte.

O comună arsă. În zilele acestea a ars până la pământ comuna Nemes-Magasi din Ungaria-de-Sud. Focului au căzut jertfă și 2 persoane, între cari o vîduvă de 77 ani care a zăcut bolnavă în pat. Paguba se urcă

la 300.000 fl. Guvernul a încuviințat imediat un ajutor de 500 fl. celor arși, asemenea și contele Eszterházy, care își are averile sale în giurul acela.

Neolog. Raveca Pop născ Ciuta ca soție; Viorica, Maria și Ioan ca fii și fice; precum și numeroși consangeni și afini, cu inima frântă de durere aduc la cunoștință, că neuitatul lor soț, tată, fiu, ginere, frate, cumnat, nepot și văr Iuliu Pop, învățător la școala fundatiională populară elementară din Năsăud, după un morb greu și îndelungat, provăzută cu sf. Taine, astăzi la 7 Aprilie 1896, la 4 ore d. m. își dete blândul suflet în mâinile Creatorului în al 36-lea an al etății în al 12-lea al fericitei sale căsătorii și în al 14-lea an de serviciu. Rămășițele dămeștești s'au așezat spre odihna eternă în cimiterul gr.-cat. din Năsăud Joi în 9 Aprilie 1896, la 2 ore p. m. Fie-i țărîna ușoară și memoria eternă!

— Alexandru Bufan, inv. pensionat, a trecut, după grele suferințe la cele eterne în dimineața zilei Învierii Domnului în etate de 57 ani. Rămășițele pămîntești ale defunctului s'au înmormîntat la 5 Aprilie n., în cimiterul gr.-ort. din comuna Torontal St.-Mihail. Pe răposatul îl deplâng: Teodora ca soție, Aurel, ca fiu, Elena Bufan măritată Vogel, ca fiică, Drăghina Buțu, ca nepoată, Drăghina Bufan, ca noră și Mihail Vogel, ca ginere. *Jalnică familie.*

O bibliotecă nouă în România. A apărut: „Biblioteca nouă” literară și științifică. Primul număr din această foliozitoare publicațiune a apărut la Craiova în editura librăriei David J. Benvenisti, și conține celebra poemă a marelui poet englez Lord Byron: „Mazepa”, traducere în versuri de talentatul nostru poet George Coșbuc. „Biblioteca nouă” e cea mai ieftină publicațiune românească, costă 15 bani un număr și pe lângă prețul bagatel de ieftin, apoi publică și scrierile autorilor nostri cei mai cu vază. Recomandăm cu stăruință cetitorilor nostri „Biblioteca nouă”, care se găsește spre vînzare în toate librăriile din țară, ear' pentru abonamente ș. a. a se adresa dlui G. Sfetea la Craiova. 1 serie de zece (1—10) numeri din „Biblioteca nouă” costă 1 leu și 50 bani.

Sinedriul millenar de pace. Mileniul este al Ovreilor. Tot ce se face pentru el de Ovrei se face. Ei agitează necontenit, pentru-că cu cât vor agita mai mult, cu atât mai mari le vor fi foloasele ce le vor trage din partea materială a sîrbării. Astfel deci milenul va fi în prima linie un motiv de pelerinagiu general al Ovreilor. Conferența interparlamentară însăși va fi un stat ovreesc, sinedriul Palestinei, la care vor lua parte cei mai percuși rabinii. Avem deja dovezi. Rabinul Dr. Max Hirsch din Berlin, secretarul secțiunii grupului de pace de acolo, a încuviințat pe oberabinul Moritz Jókay, că la sinedriul din Iudapesta vor lua parte mai mulți colegi de aisei, o știre, ce a făcut să salte și să se bucare Israelul.

Ah, vedem tîmbălăul în colori tot mai drastice! Înainte numai, Iehova cu voi!

Fală goală. Toate foile ungurești de ieri au scris laude ditirambice la adresa alor doi atleți unguri, cari ar fi dobîndit primul și al doilea premiu la jocurile olimpice, ținute în decursul Paștilor în Atena, și anume la fugă. Ne venia lucrul de necrezut, cu toate-că-i știam buni de fugă, îndeosebi când îi chiamă Szeles... și eată astăzi și cetim în foile germane „Münchener Zeitung” că premiul n'au fost Unguri, ci Germani veritabili. De ce palavrele aceste deci, când nime nu vî mai crede viteji?

În contra unei esoursiuni la Iudapesta. „Deutsches Volksblatt” pledează sub acest titlu în contra unei esoursiuni la Iudapesta, proiectată de o reuniune a învățătorilor din Viena. Le aduce aminte, cum este persecutat elementul german în Ungaria și îl pune în vedere, că vor fi primii cu eljen-uri și alo-utiuni maghiare, căci în Iudapesta vor fi considerați de nește bieți „Svabi” și nime nu va ave grija la le vorbi în limba lor. Apoi continuă: „Ori-ce German se umple de cea mai adîncă indignațiune, vîzînd cum această mică națiune (Natiönchen!), care a fost scoasă din barbaria asiatică prin sîngele german și prin muncă germană a fost făcută accesibilă pentru cultură, persecută și robește pe binefăcătorii sei și nu-i cruță de nici o ofensă. Acest sentiment nu poate fi alungat prin nici o frasă trimbită despre libertate, nici prin un bogat bufet sau prin mulțimea șampaniei millenare gratuite. Nu, învățătorii din Viena n'au ce căuta în capitala Ungariei, în școalele căreia băieții sînt pedepsiți, dacă vorbesc limba germană!” Cât de legitime sînt aceste cuvinte ale foii vieneze!

Publicațiune. Spre asigurarea reconstruirii podului nr. 2 aflător pe drumul municipal Seliște-Poiana se publică licitațiune cu ofertele închise, care se va ține în 13 Aprilie la 11 ore a. m. în sala mică din palatul comitatens. Doritorii de a întreprinde această lucrare sînt provocați să-și prezenteze ofertele referitoare la întreprinderea executării acestei lucrări până la orele 9 a. m. a zilei fixate, la vicecomitele comitatului. Ofertele întrate mai tîrziu nu se vor considera. Ofertele trebuie să fie închise, sigilate și provăzute cu vadiu de 5% după suma preliminară de 1470 fl. 40 cr. Operatul tehnic și condițiunile referitoare la lucrarea din chestiune se pot vedea la oficiul de construire reg. ung. în orele de oficiu. Sibiu, în 30 Martie 1896. *Reissenberger, vicecomite.*

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA”

Cu 1 Aprilie v. 1896 încep

noue abonamente lunare, cuate, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați a grăbi ou reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fao prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină ou ultima luni, după stilul vechiu.

Abonamentu anual costă 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral 7 fl. — cr.
Abonamentul trilar 3 fl. 50 cr.
Abonamentul lunar costă 1 fl. 20 cr

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil.

Domnii abonenți vechi sînt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în oare li-s'a trimis „Tribuna” până acum.

Administrațiunea.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Invitare.

Societatea de lectură a „Tinerimii dela institutul pedagogic-teologic ort.-rom. din Arad” vî invită cu toată onoare la ședința festivă, ce o va arangia la Dumineca Tomii, în 31 Martie st. v. a. c., în „Sala cea mare” a seminarului. Începutul la 6 ore seara. În numele societății: George Ardelean, vicepreședinte. P. J. Givulescu, secretar. Oferte marinoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice

Program:

1. „Christos a înviat”, cor. bărb. 2. „Cuvînt de deschidere”, rostit de vicepreședintele societății George Ardelean, teol. c. III. 3. „Învierea Ta Christoase”, cor bărbătesc. 4. „Dimitrie Tichindeal”, disertațiune de George Subu, pedagog c. IV. 5. „Dor mi-e dor”, melodie populară executată de orchestra societății. 6. „Michnea și Baba”, poezie de D. Bolintineanu, declamațiune de A. Todan, teol. c. III. 7. a) „Numele Teu”, cor bărb. de C. Porumbescu; b) „Floricea”, cor bărb. de Wachmann. 8. „Românul și legea sa”, disertațiune de G. Ciuhand, teol. c. III. 9. a) „Uite mamă”, cor bărb. de G. Dima; b) „Moțul la drum”, cor bărb. de I. Vidu. 10. Actul III. scena II. din „Iuliu Cesar”, tragedie de W. Schakespeare, declamațiune de P. Givulescu (Antoni), Vasile Terebent (Brut), Corneliu Gherga, Floria Roxin, Petru Șepeșan, teologi și Traian Cărbăș, ped. c. IV. (cetățeni). 11. „Putpurii românești”, de Trifon Lugoșan, executat de orchestra societății. 12. a) „Eu mă duc codrul rămâne”, cîntec haiduceșc; b) „Sai Române, sai în jo”, cor bărb. de G. Musicescu 13. „Mars”, de Trifon Lugoșan, executat de orchestra societății.

Mai nou

Iubileul României-June.

— Telegrama corespondențului nostru sp. cial. —

Viena, 10 Aprilie n.

Serata de cunoștință, care a avut loc aseară în Kaiserhof, a succed splendid. Un public numeros a luat parte. Au sosit și participat reprezentanți tinerimii române din: Graz, Budapesta, Cluj, Leoben, București, Iași, Cernăuți etc. Au sosit familii din România și Bucovina; din Ardeal însă nici una. În decursul seratei s'au cetit telegramele sosite în număr foarte mare. Astă-seară la 8 comers festiv la „Ronacher”.

Contra milleniului.

Studentii universitari din Iași au hotărît conchemarea unei mari întruniri publice pentru a protesta contra participării României la milleniul Maghiarilor.

Bibliografie.

La librăria „Institutului Tipografic” din Sibiu se află următoarele cărți:

„Memorial”, Archiep. și Metropolitan Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea fl. 1.30
„Doina”, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu „—28
„Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I și II. 2 fl. — cr. „—4
„Poveștile Bănatului”, de Căntana „—30
„Literatura popor. română”, de Gaster „—2.50
„Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu „—2.50
„Cersitorul”, dramă în 2 acte de Livescu „—50
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I și II. 2 fl. 20 cr. „—4
„Higiena română”, de Dr. Leo Murășianu „—1
„Izvoade”, de Demetrescu „—4
„Trandafiri și vioarele”, de Pop-Reteganul „—60
„Din Moldova”, schițe de Kotzebe „—1
„Floarea din Firenze”, de Livescu „—50
„Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul”, de Nicolae Bălcescu „—2
„Trăvnițe”, 10 piese Slovecești Vol. I și II. 1 fl. 50 cr. „—3
„Scrierile părinților apostolici”, de Dr. Iuliu Olariu „—70
„Merinde dela școală”, de Popa „—60
„Despre influența impregiurării”, de Panait Zosin „—50
„Memorii din timpul răboiului”, de Georgescu „—88
„Pui de lei”, poezii eroice, de Nențescu „—1
„edite de gală „—2
„Iosii”, de Macedonski „—2
„Copii de pe natură”, de Neguzzi „—1.50

La comanda din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 2) cr. v. a. Pentru siguranță, expediției recomandă modalitatea din urmă.

A apărut: „Un aju” de Anul-Nou de Constantin de Stamati-Ciurea. Cernăuți, 1895. Prețul 40 cr. sau 80 bani.

A apărut în editura librăriei Carol Müller Poezii de Ioan N. Roman; poezii gingaș și delicate, atât de căutat și atât de apreciat de toți cetitorii de gust și-a adunat toate frumoasele sale producțiuni într'un volum, care a apărut acum de curînd și căruia presa i-a făcut o călduroasă primire, justificată de valoarea operei literare a dlui Roman.

Volumul în elegantă ediție, cu 230 pagine, se vinde cu prețul de 1 leu (50 cr.)

În „Editura cărților școlare” din Brașov a apărut: „Istoria patriei” în legătură cu evenimentele epocale din „Istoria universală” pentru școalele populare române, de Vasile Goldiș, profesor. Editura librăriei Nicolae I. Ciurea, Brașov. Prețul 25 cr.

Călindarul zilei.

11 Aprilie n. 1896.

Julian: Cur. Ioan Sch.

Gregorian: Leo c. mare.

Soarele: răsare 5.23, apune 6.37 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 10 Aprilie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu lunar 736.5)	Diferența din pres. în mm.	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiunea vîntului
Observată				
729	+46	+15	+59+18	NV

Din țară 8 Aprilie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	țara
Budapesta	764	— 1.6	NV	1
Sătmăr	764	— 0.2	SV	1
Cluj	763	— 0.4	V	1
Orșova	762	— 0.5	S	1
Arad	761	— 2.1	NV	1
Panciova	764	— 2.5	NV	2

Sosiți în Sibiu.

În 1) Aprilie n. 1896.

Hotel „Împăratul Romanilor”. C. Schuster, colonel din Pojon. G. Bausern cu soția, deputat dietal și Nedoma, agent din Budapesta. L. Grünbaum, M. Szemes și Vogelhat din Budapesta. A. Pavlik, P. Schell și Bogdanovici din Viena, toți comercianți. S. Medean, prot. din Sebeșul-săseesc. Doamna Răuciu, privatieră din Alba-Iulia. Nathan, fabricant din Făgăraș. Hotel „Neurhrer”. H. Herczog din Săm-Micșeușul-mare. I. Liebel, volagior din Viena. Berkovits, inginer din Budapesta. Hotel „Meltzer”. R. Löw din Budapesta. V. Aldea, notar din Seliște. N. Ciugudean, învățător din Vingard. L. Murășianu cu soția, prot. din Sebeșul-săseesc. G. Lutsch din Jägerndorf și I. Petriș din Blaj, economi.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 8 Aprilie n. 1896.

Sămînțe	Unitatea pe hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	Unitatea pe hect.	Prețul per 100 chilogr. dela
Grâu				
Băntesc nou	77	6.80	6.90	78
Grâu dela Tisa	77	6.85	6.95	78
Grâu „Pesta”	77	6.80	6.90	78
Grâu de Alba-Rog.	77	6.80	6.90	78
„Bacfa”	77	6.90	7.00	78
Grâu ung. de Nord.	77	6.90	7.00	78
Sămînțe, vechi ori noue	Sotul	Unitatea pe hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	
Săcară				
Orz	de nutreț	70—72	6.40	6.45
„	de vînare	60—62	4.60	4.80
„	de bere	62—64	5.15	5.80
Ovăz		89—41	6.25	6.0
Cucuruz (porumb)	bănaș	—	4.15	4.20
„	de altăsoi	75	4.0	4.10
„			5.80	5.60
Grâu	Sept.-Oct.	7.01	7.08	
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.74	6.76	
„	Main.-Jun.	4.05	4.07	
Ovăz	Iulie-Aur.	4.25	4.26	
„	Mart.-Apr.	6.29	6.31	
„	Oct.	—	—	
Produse diverse	Scial	Unitatea	Prețul per 100 chilogr. dela	
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	83.—	45.—	
„	roșie	29.—	32.—	
Olen de rap.	rafinat	—	—	
Un. de porc	dela Pesta	53.50	54.—	
„	dela țară	—	—	
„	sventată	—	—	
„	afumată	—	—	
Său	—	—	—	
Prune	—	15.50	16.—	
Lictar	slavon, nou	16.—	16.50	
„	băntesc	14.50	15.—	
Miere	brută	—	—	
„	galbînă străcurată	—	—	
Ceară	de Rosenau	—	—	
Spirt	brut	—	—	
„	Drojdințe de spirt	—	—	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 10 Aprilie n. 1896

Hărtie-monetă română	Cump.	9.47	vînd.	9.52
Lire turcești	—	10.50	—	10.60
Imperiali	—	9.50	—	9.54
Ruble rusești 100 k	—	127	—	128
Galbeni	—	5.64	—	5.70

Bursa din Budapesta.

Din 8 Aprilie n. 1896

Renta de aur ung. 6%	—	—	—	—
„ de aur ung. 4%	—	—	—	122.16
„ ung. val. cor. 4%	—	—	—	98.75
Imprumut. câilor ferate ung.	—	—	—	125.50
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—	—	—	121.50
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—	—	—	102.—
Bonuri rurale ung.	—	—	—	97.—
„ croate-slavone	—	—	—	98.—
Obligațiunile desp. regalilor	—	—	—	100.10
Imprumut. cu premiu ung.	—	—	—	152.—
Lezuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	—	—	141.50
„ de aur austriac	—	—	—	100.50
„ de aur austriac	—	—	—	100.75
„ de aur austriac	—	—	—	120.03
Lezuri austriace din 1860	—	—	—	1015.—
Acțiunile băncii austro-ungare	—	—	—	—
„ de credit ung.	—	—	—	—
„ de credit aust.	—	—	—	—
Scrieri fondare ale instit. de cred. și econom.	—	—	—	104.75
„ Albina”	—	—	—	—
Argintul	—	—	—	5.63
Galbeni împărțitești	—	—	—	9.53
Napoleon d'or.	—	—	—	18.82
Mărci 100 imp. germane	—	—	—	120.85
Landra 10 Lévas sterlingi	—	—	—	—

Bursa de Viena.

Din 8 Aprilie n. 1896

Având de cuget a furnisa toate mărfurile mele pentru bani gata în mod ieftin, îmi iau voe încă de azi a oferi spre vânzare

Pentru ori-care preț mai ieftin ca la vânzare totală (Ausverkauf)

toți articlii din marele și variatul meu deposit de vestimente pentru domni și băieți, fabricat propriu; ghețe de dame și domni; palării, cravate, ploiere și umbrele, asigurând pe mușterii mei de o mulțumire în toată privința.

Totodată atrag atențiunea, că cu același principiu mă îngrijesc de

marele meu atelier de croitorie

condus de un croitor cât se poate de bun și provăzut cu toate speciile cele mai alese de materii indigene și străine veritabile de lână, în care

de azi începând

se efectuează cu prețuri teribil de ieftine tot felul

de comande de măsură în restimp de 24 ore.

Zace deci foarte potrivit în interesul p. t. publicului a se convinge de fapt despre toate aceste asigurări cât se poate de iute.

Toți articlii pot fi cumpărați și pe lângă plățirea în rate între împregiurările cele mai favorabile.

[1066] 17—22

Cu deosebită stimă

ISAK ASCHER,

atelier de croit și mare deposit de vestimente pentru bărbați și băieți,
Sibiu, str. Csnădiei nr. 4—6, edificiul comandai de corp.

Licitațiune.

Pe baza concludului comitetului creditorilor a masei concursuale „Julia Wittmann“, se vor vinde Luni în 13 l. e., la 3 ore p. m., în cancelaria subscrișului („Albina“ et. I. la stânga) toate pretenșiunile active restante a numitei mase în calea licitațiunii.

Consemnarea acestor pretenșiuni și condițiunile de licitațiune stau la dispozițiunea interesanților în orele de oficiu usitate în cancelaria subscrișului.

Sibiu, în 9 Aprilie n. 1896.

Dr. Octav. Russu,

[1229] 1—1 avocat, curatorul masei.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la librăria Institutului Tipografic în Sibiu:

**GESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR
ȘI
MODURILE SOLUȚIUNII SALE**

IN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de

D. COMSA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAND.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: **Dr. E. DĂIANU.**

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihail de Apșa printr'un circular special.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Institutului Tipografic“, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

IN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

celi 12 preți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare** populară a legii amintite. În această **explicare** se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

LA ȚINTA

MEDITAȚIUNE POLITICĂ

DE

N. CRISTEA,

ASES. CONSISTOR.

se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu.

Prețul 40 cr. plus 5 cr. porto postal.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

președinte al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic în Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI ȘI BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit

de cuverte, cerneală, recușite de scris, ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuează repede.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit
de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole cu plicuri în casete.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.